

Uffeci communal Lumnezia / Gemeindeamt Lumnezia
Canzlia communal / Gemeindekanzlei
7144 Vella

Tel 081 920 60 00

e-mail: info@lumnezia.ch

www.lumnezia.ch

PROTOCOL RADUNONZA COMUNALA LUMNEZIA 17 DA DECEMBER 2021

2021/03

17 DA DECEMBER 2021
CANZLIA COMUNALA LUMNEZIA
Palus 32D, 7144 Vella

Tractandas

1. Avertura ed elecziun dils dumbravuschs.....	2
2. Protocol dalla radunonza communal dils 18 da zercladur 2021 (2021/02)	2
3. Preventiv dil quen annual 2022.....	3
a) Quen economic	3
b) Quen d'investiziuns cun las expensas e las entradas	4
c) Planisaziun da finanzas	6
4. Fixar il pei da taglia sin las entradas e sin la facultad 2021	7
5. Naturalisaziun da Brigitta Bruderer, sesenta a Silgin, Lumbrein.....	7
6. Concessiun d'in dretg da baghegiar el quartier Bual, Vella	8
Tania Casanova e Kevin Lechmann, Via Fussau 3, 7130 Glion.....	8
7. Revisiun parziala dalla Lescha davart igl uorden public per la vischnaunca Lumnezia ...	9
8. Ruta dad ir cun velo "Nino Schurter Bike Trail"	9
9. Varia.....	11

Protocol dalla radunonza communal Lumnezia (2021/03)

Datum: Venderdis, ils 17 da december 2021
 Liug: Halla plurivalenta dalla casa da scola Sutvitg 28E, 7144 Vella
 Cuoz: 20:00 – 22.00 uras
 Presents: 47 votantas e votants
 Parsura: Daniel Solèr, president communal
 Actuara: Silvana Caviezel, actuara substituta

Tractandas

1. Avertura ed elecziun dils dumbravuschs

Il president communal Daniel Solèr arva la radunonza communal fagend beinvegni als presents ed engrazia ad els d'haver dau suatientscha agl invit.

Il president constatescha, che la radunonza communal ei vegnida convocada ad uras conform allas determinaziuns digl artechel 44 ella constituziun dalla vischnaunca Lumnezia, aschia che la radunonza ei cumpetenta da prender conclus.

La radunonza communal approbescha la gliesta da tractandas dils 30 da november 2020 presentada dalla suprastonza communal.

Alla sava per la midada digl onn 2021 - 2022 constatescha il president communal ch'il tema corona ei puspei staus fetg presents igl onn vargau e probablamein enconuschents pli che detgavunda a tuts. Tgirar la cultura ed ils contacts socials ei gnanc aschi sempel denton pli impurtont che mai en quella situaziun. Daniel Solèr appellescha alla communitad e l'entira populaziun da purtar tier al bien prosperar dalla vischnaunca ed admetta als presents in salid da Nadal e Daniev.

Seschau perstgisar han:

- Gian Derungs, deputau dil cussegl grond, Lumbrein
- Elisabeth Lorez, suprastonta communal, Surcasti
- Martin Rupp, suprastont communal, Vignogn
- Rino Caviezel, cumandant da pumpiers Lumnezia, Vella
- Guido, Leontina e Durana Derungs, Uors
- Curdin Derungs, Morissen
- Ueli Caduff, Morissen

La radunonza elegia dus dumbravuschs

- Elmar Collenberg, Lumbrein
- Irena Caduff, Morissen

2. Protocol dalla radunonza communal dils 18 da zercladur 2021 (2021/02)

Il protocol dalla radunonza communal dils 18 da zercladur 2021 ei staus exponius naven dils 16 da fenadur 2021 ella canzlia communal e silla pagina d'internet dalla vischnaunca, pia duront silmeins 30 dis.

Tenor art. 34 constituziun vegn il protocol dalla radunonza communal exponius per investa dils votants sil pli tard in meins suenter la radunonza duront 30 dis en casa communal e silla pagina d'internet dalla vischnaunca cun corrispudenta publicaziun. Recuors ein d'inoltrar en scret duront quei temps dall'exposiziun alla suprastonza communal. Ils recuors vegnan tractai alla proxima radunonza communal. Decisiva ei aschia la publicaziun silla pagina d'internet dalla vischnaunca (cun corrispudenta publicaziun).

Il president communal Daniel Solèr constatescha, ch'igl ei buca vegniu inoltrau recuors en scret aschia ch'il protocol dalla radunonza communal diils 18 da zercladur 2021 (2021/02) vala sco approbaus tenor art. 34 dalla constituziun dalla vischnaunca Lumnezia.

3. Preventiv dil quen annual 2022

Introducziun

- Per la gestiun da finanzas valan las determinaziuns dalla constituziun communal e specialmein era l'Ordinaziun da finanzas per las vischnauncas dil cantun Grischun (DG 710.200), relaschada dalla regenza ils 25 da settember 2012, entrada en vigur igl 01. da december 2012. Tenor quella cuntegn il budget ils cuosts ed ils recavs el quen economic, sco era las expensas e las entradas el quen d'investiziun. Cul budget ston vegnir furnidas agl organ responsabel infurmaziuns davart la finanziaziun sco era davart il diever diils credits d'impegn che cuoran aunc. Posiziuns essenzialas dil budget, en special quellas che demuossan midadas essenzialas enviers igl onn precedent, ston vegnir motivadas.
- Il plan da contos corrispunda al model harmonisau da contabilitad 2 (MHC2), che la vischnaunca ha introduciu igl onn 2018. Il MHC2 lubescha buca da far amortisaziuns supplementaras, aschia ch'igl ei buca pusseivel d'incrementar reservas tgeuas.
- Il preventiv dil quen annual 2022 ei vegnius elavuraus sin basa digl onn precedent cun risguardar las midadas.
- Tenor MHC2 ei il preventiv dil quen d'investiziun era d'approbar. Ei drova denton aunc mintgamai in credit da project dalla radunonza communal respectivamein dalla cuminonza diils votants all'urna, sche la summa survarga las cumpetenzas finanziaias dalla suprastonza communal.
- Il president communal presenta summaricamein il quen economic ed il quen d'investiziun 2022, sco era la planisaziun da finanzas per 2022 – 2026.

a) Quen economic

Presentaziun e proposta

La suprastonza communal presenta il preventiv dil quen economic 2022 e propona d'approbar quel. Il quen muossa in surpli da cuosts.

Cuosts totals	CHF	17'115'642
Recav total	CHF	16'220'287
Surpli da cuosts	CHF	895'355
L'atgna finanziaziun (cashflow) ei calculada cun	CHF	682'069

Il motiv per quei surpli da cuosts ein las midadas enviers igl onn precedent:

Amortisaziuns ca. CHF 200'000 (investiziuns sco vias, scola Vella)

Cuosts da manteniment ca. CHF 400'000 (vias ed immobilias)

Cuosts da paga ca. CHF 250'000 (fluctuaziun administraziun communal)

Amortisaziuns che crodan naven il 2022

Casa communal Lumnezia (Vella) (vegl)	CHF	400'000.00
Local da pumpiers Padrus (Suraua) (vegl)	CHF	60'000.00
Vehichels comunals survetsch tecnic (vegl)	CHF	40'000.00
Installaziun dumbraders d'aua (vegl)	CHF	120'559.10
Baghetg Davos Munts (Degen) (vegl)	CHF	266'716.30
Sentupada Lumnezia (Vignogn) (vegl)	CHF	108'475.90
	CHF	995'751.30

Vegnus risguardaus ei in pei da taglia da 100 % dalla taglia cantunala semplia sin entrada e facultad. Las amortisaziuns ordinarias succedan tenor la tariffa fixada en art. 23 dalla Ordinaziun da finanzas per las vischnauncas.

Il president communal explichescha singulas posiziuns dil quen economic e dat silsunter la pusseivladad da far damondas ni remarcas. Ord il plenum vegnan neginas damondas.

Il president dalla cumissiun da gestiun, Ciril Collenberg resumescha che la cumissiun hagi en siu empren onn d'uffeci oravontut priu en mira la lavur dall'administraziun communal, la canzlia. La pensiun da plirs emploiai il 2022 munta ina gronda sfida per la vischnaunca. Quei fatg sappi era vegnir taxaus sco schanza d'organisar auter la canzlia e d'adattar il plazs da lavur dils emploiai.

Risguardond era quellas midadas ha la cumissiun da gestiun priu investa dil preventiv dil quen economic e propona alla radunonza d'approbar quel.

Conclus

La radunonza communal decida cun gronda maioritad, senza cuntravuschs ed abstenziuns, d'approbar il preventiv dil quen economic tenor proposta dalla suprastonza communal, cun cuosts da CHF 17'115'642 ed in recav da CHF 16'220'287 che siara cun in surpli da cuosts da CHF 895'355.

b) Quen d'investiziuns cun las expensas e las entradas

Presentaziun e proposta

Legenda					
Credit ei gia vegnius concedius entras la suprastonza communal ni la radunonza communal					
* Clausula da bloccada (credit ei aunc buca concedius entras la suprastonza communal ni la radunonza					
** Damonda da credit a caschun dalla radunonza communal dils 17-12-2021					
0	ADMINISTRAZIUN GENERALA	720'000.00		400'000.00	
0291	Immobilias dalla facultad administrativa	720'000.00		400'000.00	
5040.00	Construcziuns aultas finanzas generalas	720'000.00		400'000.00	
* INV00001	Sanaziun pegna center communal (Degen)	300'000.00			
INV00002	Midada local d'uniuns (Cumbel)			350'000.00	
* INV00003	Midada d'intent casa communal en habitaziuns (Vrin)			50'000.00	
* INV00008	Midada d'intent duas hallas	200'000.00			
* INV00090	Sanaziun pegna casa da scola (Vrin)	220'000.00			
1	SEGIRTAD PUBLICA			610'144.00	345'253.00
1500	Pumpiers			562'939.10	345'253.00
5040.00	Construcziuns aultas finanzas generalas			562'939.10	
INV00004	Local da pumpiers Vattiz (Degen)			562'939.10	
6310.00	Contribuziuns cantunalas				345'253.00
INV00004	Local da pumpiers Vattiz (Degen)				345'253.00
1610	Defensiun militar			47'204.90	
5030.00	Construcziuns bassas finanzas generalas			47'204.90	
INV00008	Sanaziun terren contaminau stan da tir (Vrin)			33'434.45	
INV00009	Sanaziun terren contaminau stan da tir Surcasti (Suraua)			13'770.45	
2	SCOLAZIUN E FORMAZIUN	235'000.00	289'880.00	2'000'000.00	1'758'592.15
2170	Baghetgs da scola	235'000.00	289'880.00	2'000'000.00	1'758'592.15
5040.00	Construcziuns aultas finanzas generalas	235'000.00		2'000'000.00	1'758'592.15
INV00010	Sanaziun casa da scola Vella	235'000.00		2'000'000.00	1'758'592.15
6140.00	Restituziuns da tiazas persunas				5'000.00
INV00010	Sanaziun casa da scola Vella				5'000.00
6310.00	Contribuziuns cantunalas		257'880.00		
INV00010	Sanaziun casa da scola Vella		257'880.00		
6320.00	Contribuziuns da vischnauncas		32'000.00		
INV00010	Sanaziun casa da scola Vella		32'000.00		
3	CULTURA E TEMPS LIBER	30'000.00		1'457.10	5'000.00
3210	Biblioteca Lumnezia			1'457.10	5'000.00
5040.00	Construcziuns aultas finanzas generalas			1'457.10	
INV00011	Sanaziun casa Palius per localitads da biblioteca (Vella)			1'457.10	
6360.00	Contribuziuns d'organisaziuns privatas senza intent da gudogn				5'000.00
INV00011	Sanaziun casa Palius per localitads da biblioteca (Vella)				5'000.00
3410	Sport	30'000.00			
5030.00	Construcziuns bassas finanzas generalas	30'000.00			
INV00091	Plaz da sport Bual (Vella)	30'000.00			

6	TRAFFIC	550'000.00	255'000.00	400'000.00		859'113.50	141'278.95
6150	Vias communalas	550'000.00	255'000.00	400'000.00		859'113.50	141'278.95
5010.00	Vias / vias da traffic	550'000.00		400'000.00		859'113.50	
INV00012	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)					-287'994.15	
INV00014	Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)					61'135.95	
INV00015	Parcadis Parvalsauins (Vrin)			80'000.00			
INV00017	Parcadis Bual (Vella)					343'855.95	
INV00018	Avertura quartier Bual (Morissen)					249'682.35	
INV00020	Remplazzament illuminaziun da vias LED					69'195.90	
INV00023	Via davos scola (Vella)					-80'068.90	
INV00025	Lavurs da cuvrada via Sum Vitg (Lumbrein)					62'407.95	
INV00026	Lavurs da cuvrada via Sogn Roc - Punt Trutg - Sur Mulins (Vella)					279'560.35	
INV00027	Lavurs da cuvrada via Crest (Vignogn)			110'000.00			
INV00028	Lavurs da cuvrada via Dacla, Tersnaus (Suraua)					91'316.95	
INV00029	Lavurs da cuvrada via Naus Su (Morissen)			140'000.00			
INV00030	Lavurs da cuvrada Vigela (Lumbrein)			70'000.00			
INV00067	Sanaziun vias d'uaul Suraua (Tersnaus - spartgida Cunscharola)					70'021.15	
* INV00092	Lavurs da cuvrada via Trutg (Vella)	150'000.00					
* INV00093	Lavurs da cuvrada vias Davos Munts Dado (Degen)	300'000.00					
* INV00098	Adattaziun fermada da posta Vella	100'000.00					
6110.00	Restituiziuns da tiarzas persunas		225'000.00				94'468.75
INV00012	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)						56'368.95
INV00023	Via davos scola (Vella)						38'099.80
* INV00093	Lavurs da cuvrada vias Davos Munts Dado (Degen)		225'000.00				
6310.00	Contribuziuns cantunalas		30'000.00				46'810.20
INV00067	Sanaziun vias d'uaul Suraua (Tersnaus - spartgida Cunscharola)						46'810.20
* INV00098	Adattaziun fermada da posta Vella		30'000.00				
7	AMBIENT ED UORDEN DIL TERRITORI	1'585'000.00	386'000.00	755'000.00	361'000.00	1'336'697.40	995'559.55
7101	Provediment d'aua (menaschi communal)	1'435'000.00	236'000.00	345'000.00	261'000.00	1'087'173.05	721'452.10
5031.00	Construcziuns bassas provediment d'aua	1'435'000.00		345'000.00		967'034.25	
INV00012	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)					14'336.35	
INV00026	Lavurs da cuvrada via Sogn Roc - Punt Trutg - Sur Mulins (Vella)					31'418.10	
INV00033	Sanaziun tschaffadas e tumbin Pellas (Vella)					914.60	
INV00035	Sanaziun provediment d'aua Lumbrein-vitg	1'235'000.00		345'000.00		108'545.90	
INV00036	Sanaziun provediment d'aua uclauns Lumbrein					790'120.15	
INV00037	Dislocaziun lingias d'aua via cantunala (Vrin)					21'799.15	
* INV00092	Lavurs da cuvrada via Trutg (Vella)	100'000.00					
* INV00093	Lavurs da cuvrada vias Davos Munts Dado (Degen)	100'000.00					
5060.00	Mobilias provediment d'aua					120'138.80	
INV00038	Pilotadi central pil provediment d'aua					120'138.80	
6300.00	Contribuziuns federalas		35'000.00		85'000.00		200'000.00
INV00035	Sanaziun provediment d'aua Lumbrein-vitg		35'000.00		85'000.00		
INV00036	Sanaziun provediment d'aua uclauns Lumbrein						200'000.00
6310.00	Contribuziuns cantunalas		51'000.00		76'000.00		223'440.00
INV00018	Avertura quartier Bual (Morissen)						8'340.00
INV00035	Sanaziun provediment d'aua Lumbrein-vitg		51'000.00		76'000.00		
INV00036	Sanaziun provediment d'aua uclauns Lumbrein						215'100.00
6340.00	Contribuziuns d'interpresas publicas						15'353.45
INV00036	Sanaziun provediment d'aua uclauns Lumbrein						15'353.45
6370.00	Contribuziuns da casadas privatas		150'000.00		100'000.00		282'658.65
INV00039	Taxas da colligiaziun aquaduct		150'000.00		100'000.00		282'658.65
7200	Dismessa dall'aua piarsa (general)			120'000.00		67'325.80	
5040.00	Construcziuns aultas finanzas generalas			120'000.00		67'325.80	
INV00041	Tualetta publica Lumbrein					67'325.80	
INV00042	Tualetta publica Parvalsauins, Vrin			120'000.00			
7201	Dismessa dall'aua piarsa (menaschi communal)	100'000.00	150'000.00	90'000.00	100'000.00	182'198.55	274'107.45
5032.00	Construcziuns bassas dismessa dall'aua piarsa	100'000.00		90'000.00		113'982.85	
INV00012	Avertura quartier Bual secunda etappa (Vella)					14'585.20	
INV00014	Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)					21'796.10	
INV00043	Sistem da separaziun canalisaziun Vella					84'206.70	
INV00047	Sistem da separaziun canalisaziun Rumein (Degen)					50.00	
INV00048	Dislocaziun lingias da canalisaziun via cantunala (Vrin)					-6'645.15	
INV00049	Lingia da meteor via cantunala Valgronda (Cumbel)			90'000.00			
* INV00092	Lavurs da cuvrada via Trutg (Vella)	75'000.00					
* INV00099	Lingias da canalisaziun via cantunala Lumbrein	25'000.00					
5042.00	Construcziuns aultas dismessa dall'aua piarsa					68'215.70	
INV00050	Sanaziun serenera Cumbel/Morissen					68'215.70	
6370.00	Contribuziuns da casadas privatas		150'000.00		100'000.00		274'107.45
INV00052	Taxas da colligiaziun serenera		150'000.00		100'000.00		274'107.45
7301	Economisaziun da rumien (menaschi communal)	50'000.00		200'000.00			
5030.00	Construcziuns bassas finanzas generalas	50'000.00		200'000.00			
* INV00053	Engrondiment deponia Porclas (Cumbel)					100'000.00	
* INV00054	Plaz central per rinnada da rumien Porclas (Cumbel)	50'000.00				100'000.00	

6340.00 Contribuziuns d'interpresas publicas					15'353.45
INV00036 Sanaziun provediment d'aua uclaus Lumbrein					15'353.45
6370.00 Contribuziuns da casadas privatas	150'000.00		100'000.00		282'658.65
INV00039 Taxas da colligiaziun aquaduct	150'000.00		100'000.00		282'658.65
7200 Dismessa dall'aua piarsa (general)			120'000.00		67'325.80
5040.00 Construcziuns aultas finanzas generalas			120'000.00		67'325.80
INV00041 Tualletta publica Lumbrein					67'325.80
INV00042 Tualletta publica Parvalsauns, Vrin			120'000.00		
7201 Dismessa dall'aua piarsa (menaschi communal)	100'000.00	150'000.00	90'000.00	100'000.00	182'198.55
5032.00 Construcziuns bassas dismessa dall'aua piarsa	100'000.00		90'000.00		113'982.85
INV00012 Avertura quartier Bual secunda etapa (Vella)					14'585.20
INV00014 Passapei e fermada Valgronda (Cumbel)					21'788.10
INV00043 Sistem da separaziun canalizaziun Vella					84'206.70
INV00047 Sistem da separaziun canalizaziun Rumein (Degen)					50.00
INV00048 Dislocaziun lingias da canalizaziun via cantunala (Vrin)					-6'645.15
INV00049 Lingia da meteor via cantunala Valgronda (Cumbel)			90'000.00		
* INV00092 Lavurs da cuvrida via Trutg (Vella)	75'000.00				
* INV00099 Lingias da canalizaziun via cantunala Lumbrein	25'000.00				
5042.00 Construcziuns aultas dismessa dall'aua piarsa					68'215.70
INV00050 Sanaziun serenera Cumbel/Morissen					68'215.70
6370.00 Contribuziuns da casadas privatas	150'000.00		100'000.00		274'107.45
INV00052 Taxas da colligiaziun serenera	150'000.00		100'000.00		274'107.45
7301 Economisaziun da rumien (menaschi communal)	50'000.00		200'000.00		
5030.00 Construcziuns bassas finanzas generalas	50'000.00		200'000.00		
* INV00053 Engrondiment deponia Porclas (Cumbel)			100'000.00		
* INV00054 Plaz central per rinnada da rumien Porclas (Cumbel)	50'000.00		100'000.00		
8200 Economia forestala	920'000.00	496'800.00	304'000.00	183'360.00	313'735.46
5010.00 Vias / vias da traffic	920'000.00		304'000.00		313'735.46
INV00065 Avertura forestala Surcasti - Surin	230'000.00		24'000.00		
INV00066 Sanaziun vias d'auul Lumbrein (Val Prustg)					103'671.95
INV00067 Sanaziun vias d'auul Suraua (Tersnaus - spartgida Cunscharola)					210'063.51
INV00068 Sanaziun vias d'auul Lumnezia suentier donns da malauros			80'000.00		
* INV00069 Sanaziun via d'auul Punt Tgiem (Vrin)	690'000.00		200'000.00		
6310.00 Contribuziuns cantunalas		496'800.00		183'360.00	215'074.45
INV00065 Avertura forestala Surcasti - Surin			15'360.00		
INV00066 Sanaziun vias d'auul Lumbrein (Val Prustg)					74'643.80
INV00067 Sanaziun vias d'auul Suraua (Tersnaus - spartgida Cunscharola)					140'430.65
INV00068 Sanaziun vias d'auul Lumnezia suentier donns da malauros			48'000.00		
* INV00069 Sanaziun via d'auul Punt Tgiem (Vrin)		496'800.00	120'000.00		
8400 Turissem	817'500.00		1'257'500.00		227'304.85
5010.00 Vias / vias da traffic	327'500.00		1'057'500.00		227'304.85
INV00071 Senda Bike Marathon					68'140.15
INV00072 Senda da viandar Péz Mundaun, cumpart Lumnezia	27'500.00		27'500.00		73'225.80
** INV00074 Senda Nino Schurter (Nino Biketrail)	300'000.00		300'000.00		
* INV00075 Contribuziuns d'investiziun projects Infra Mundaun SA			500'000.00		
INV00076 Bike Cross Country, areal vita parcours (Cumbel)			80'000.00		85'938.90
* INV00077 Ruta da bike e senda alp Cavel (Lumbrein)			150'000.00		
5030.00 Construcziuns bassas finanzas generalas	200'000.00		200'000.00		
* INV00080 Adattaziuns campadi Davos Munts (Degen)	200'000.00		200'000.00		
5040.00 Construcziuns aultas finanzas generalas	290'000.00				
INV00097 Parcadi, tualletta, suosta a Parvalsauns (Vrin)	290'000.00				
Expensas quen d'investiziuns	6'147'500.00		5'896'500.00		5'776'425.31
Entradas quen d'investiziuns		1'612'680.00		729'360.00	1'707'165.95
surpli d'expensas quen d'investiziuns		4'534'820.00		5'167'140.00	4'069'259.36

Il president communal, Daniel Solèr repassa il preventiv dil quen d'investiziuns e declara singulas posiziuns.

Ord il miez dalla radunonza vegnan neginas damondas ni remarclas aschia che Ciril Collenberg engrazia en num dalla cumissiun da gestiun alla suprastonza communal ed a tut ils funcziunaris dalla vischnaunca per la buna lavur. El propona d'approbar il preventiv dil quen d'investiziuns cun expensas ed entradas e da dar scarica alla suprastonza communal.

Conclus

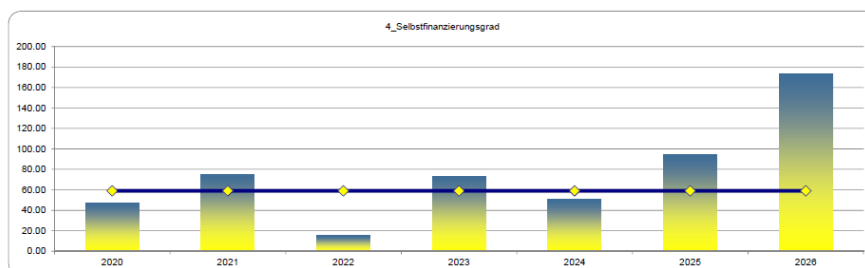
La radunonza communal decida cun gronda maiortad, senza cuntravuschs ed abstenziuns, d'approbar il preventiv dil quen d'investiziun 2022 cun expensas da CHF 6'147'500.00 ed entradas da CHF 1'612'680, che siara cun in surpli d'expensas da CHF 4'534'820.00.

c) Planisaziun da finanzas

Presentaziun

La planisaziun da finanzas cuntegn projects prevesibels pils proxims onn. Denter auter numna il president communal il provediment d'aua en situaziuns d'urgenza per l'entira val e differents projects turistics ch'ein planisai.

4_Selbstfinanzierungsgrad		Finanzplanung Gemeinde Lumnezia 2020 - Grundvariante (0) Basis: Rechnung 2020						
Bezeichnung	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Mittelwert
Ertrag der Erfolgsrechnung	17'100'140	16'625'306	16'341'750	16'218'645	16'230'388	16'204'842	16'191'842	16'416'130
Aufwand der Erfolgsrechnung	15'533'846	15'375'321	17'081'426	14'997'029	15'006'501	14'926'275	15'038'465	15'422'695
Abschreibungen VV	1'479'440	1'480'373	1'660'610	776'958	891'265	975'499	1'010'922	1'182'152
Einlagen in Fonds und Spezialfinanzierungen	38'667	13'175	6'892	125'496	92'282	74'282	77'282	61'154
Entnahmen aus Fonds und Spezialfinanzierungen	251'229	265'962	245'757	162'802	169'545	143'999	140'999	197'185
Selbstfinanzierung	2'833'172	2'477'571	682'069	1'961'268	2'037'889	2'184'349	2'100'582	2'039'557
Investitionseinnahmen	0	1'343'740	1'612'680	2'777'400	1'026'000	2'008'800	1'197'500	1'423'731
Investitionsausgaben	6'010'642	4'688'449	6'147'500	5'463'000	5'088'000	4'345'000	2'415'000	4'879'656
Nettoinvestition	6'010'642	3'344'709	4'534'820	2'685'600	4'062'000	2'336'200	1'217'500	3'455'924
Selbstfinanzierungsgrad	47.14	74.07	15.04	73.03	50.17	93.50	172.53	59.02

Cognizium

La radunonza communal pre enconuschientscha dalla planisaziun d'investiziuns per la perioda da 2022 – 2026, che vegn calculada a basa dil quen 2020. Quella cuntegn pigl onn 2022 investiziuns nettas ella summa da CHF 4'534'820.

4. Fixar il pei da taglia sin las entradas e sin la facultad 2021

Introducziun

Per igl onn 2021 ei il pei da taglia sin las entradas e sin la facultad staus sin 100 % dalla taglia cantunala semplu. La vischnaunca ei ella posiziun finanziaria che lubescha da far las investiziuns prevedidas. Per saver far quei duess tenor opiniun dalla suprastonza communal vegnir salvaus il pei da taglia actual.

Proposta

La suprastonza communal propona da schar il pei da taglia sin 100 % dalla taglia cantunala semplu sin entrada e facultad per igl onn 2022.

Conclus

La radunonza communal decida cun gronda maioritad e senza cuntravusch da schar il pei da taglia communal per entrada e facultad tuttina sco igl onn 2021. Per igl onn 2022 vala in pei da taglia da 100 % dalla taglia cantunala semplu sin entrada e facultad.

5. Naturalisaziun da Brigitta Bruderer, sesenta a Silgin, Lumbrein

Introducziun

Igl 01. da fenadur 2021 ha Brigitta Bruderer, sesenta a Silgin, Lumbrein inoltrau la damonda da naturalisaziun pil dretg da burgheisa dalla vischnaunca Lumnezia. Ella ei naschida ils 16 d'avrel 1946 a Cuera e habitescha actualmein a Silgin el vischinadi da Lumbrein. Brigitta Bruderer ei pensiunada ed ha negins agens affons.

Proposta

La suprastonza communal propona alla radunonza communal da conceder a Brigitta Bruderer il dretg da burgheisa dalla vischnaunca Lumnezia.

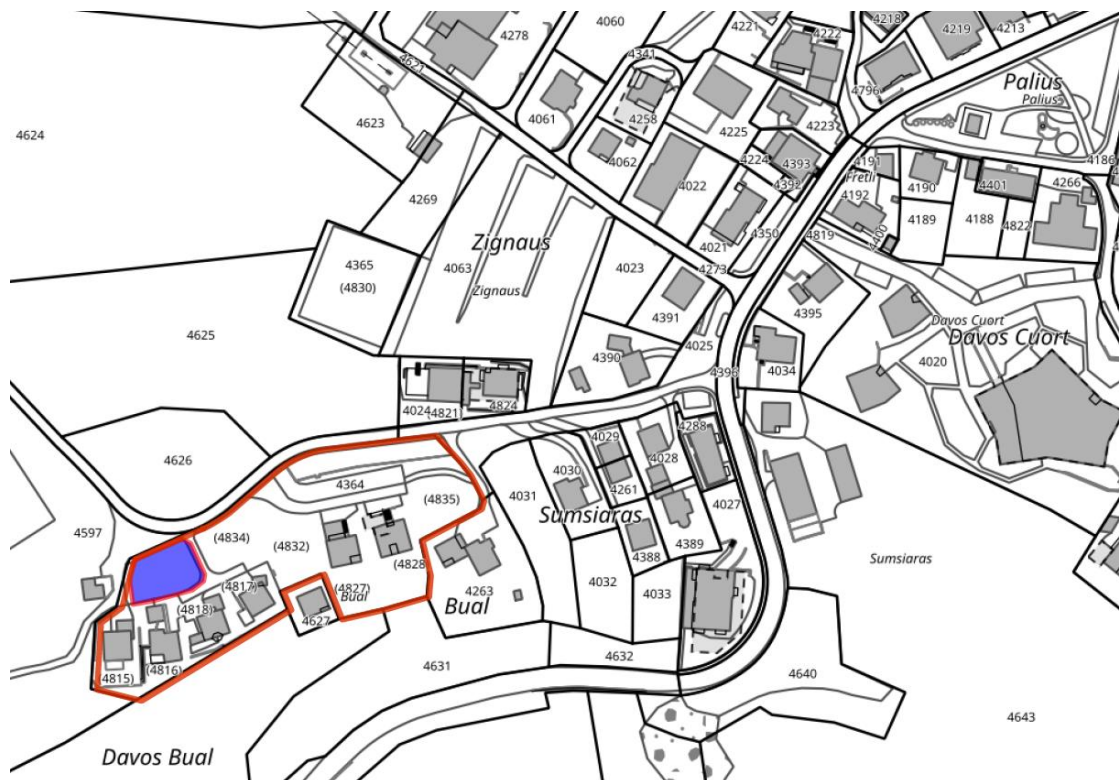
Conclus

La radunonza communal decida unanimamein da conceder a Brigitta Bruderer il dretg da burgheisa dalla vischnaunca Lumnezia.

6. Concessiun d'in dretg da baghegiar el quartier Bual, Vella Tania Casanova e Kevin Lechmann, Via Fussau 3, 7130 Glion

Situaziun iniziala

- 1) Ils 18 d'october 2021 han Tania Casanova e Kevin Lechmann, actualmeins sesents a Glion, annunziat alla vischnaunca Lumnezia lur interess per la parcella nr. 4364 en dretg da baghegiar el quartier Bual a Vella. Quella ha ina surfatscha da ca. 457m² ed ei el vischinadi da Vella la davosa parcella che la vischnaunca Lumnezia posseda en zona da baghegiar.
- 2) Tania Casanova ha 27 onns e lavura el da casa val lumnezia a Vella. Ella ei carschida si a Vella e habitescha actualmeins cun siu partenari a Glion. Kevin Lechmann lavura tier la Axpo Hydro Surselva AG.

Proposta

La suprastanza communal propona alla radunonza communal da conceder a Tania Casanova e Kevin Lechmann il dretg da baghegiar per la parcella nr. 4364 el quartier Bual a Vella. Sco basa dil contract pil dretg da baghegiar vala il reglament dils 17 da december 2008 per ils dretgs da baghegiar dalla vischnaunca Vella ella zona per indigens a Bual ed il conclus dalla radunonza communal dils 23 da zercladur 2017 per l'avertura dalla secunda etapa dil terren da baghegiar Bual a Vella.

Conclus

La radunonza communal decida unanimameins da conceder a Tania Casanova e Kevin Lechmann il dretg da baghegiar per la parcella nr. 4364 el quartier Bual a Vella. Sco basa dil contract pil dretg da baghegiar vala il reglament dils 17 da december 2008 per ils dretgs da baghegiar dalla vischnaunca Vella ella zona per indigens a Bual ed il conclus dalla radunonza communal dils 23 da zercladur 2017 per l'avertura dalla secunda etapa dil terren da baghegiar Bual a Vella.

7. Revisiun parziala dalla Lescha davart igl uorden public per la vischnaunca Lumnezia

Midada digl art. 22 Sittar e fiugs artificials

Il 06 da december 2021 ha la suprastanza communal approbau la revisiun digl artechel 22, al. 2 e 3 dalla Lescha davart igl uorden public per la vischnaunca Lumnezia (111.100) per mauns dalla radunonza communal dils 17 da december 2021.

Proposta

Approbar la revisiun parziala alla Lescha davart igl uorden public per la vischnaunca Lumnezia sco suonda:

Art. 22 Sittar e fiugs artificials	
formulaziun ella lescha vertenta	proposta formulaziun revidida
² Fiugs artificials ch'effectueschan canera durant ils temps da ruaus tenor art. 20 al. 1 e 2 ein lubi sulettamein la notg dalla midada digl onn e la sera dalla fiasta naziunala. Excepziuns basegnan ina lubientscha dalla suprastanza communal	² Arder fiugs artificials ch'effectueschan canera ei scumandau sigl entir intschess communal.
³ Arder fiugs artificials egl uaul, agl ur digl uaul sco era els vitgs ed agl ur dils vitgs ei scumandau. Enviars baghetgs cun animals ei da tener ina distanza sufficiente che garantescha la segirtad e ch'ils animals vegnan buca tementai.	³ Per occurrenz specialas che serepetan buca sa la suprastanza communal dar ina lubientscha excepziunala.

Conclus

La radunonza communal concluda cun gronda majoritad, senza cuntravusch ed abstenziuns, da presentar dalla proxima votaziun all'urna la sura numnada proposta da midar igl *art. 22 Sittar e fiugs artificials* dalla Lescha davart igl uorden public per la vischnaunca Lumnezia.

8. Ruta dad ir cun velo "Nino Schurter Bike Trail"

Situaziun iniziala

- 1) Il 02 da fenadur 2021 ei vegnida inoltrada la damonda da baghegiar per la senda da velo "Nino Schurter Bike Trail" da Peiden Bogn – Tersnaus, vischinadi da Suraua. En applicaziun digl artechel 45 dall'ordinaziun davart la planisaziun dil territori per il cantun Grischun (OPTGR) dils 24 da matg 2005 ei quella damonda vegnida publicada il 16 da fenadur 2021 el fegl official dalla Regiun Surselva.
- 2) Encunter la damonda da baghegiar ei vegnida inoltrada il 04 d'uoost 2021 ina protesta da plirs vischins d'Uors, representai entras Robert Derungs, Via Sum Resgias 6, 7114 Uors.

Lur proposta ei stada da menar il trapass dalla ruta dad ir cun velo denter Uors/Planezzas tochen a Bargius perliung dalla via ch'ei gia existenta enstagl d'untgir cun ella rodund 50 meters pli ensi.

- 3) Ils 31 d'ost 2021 ha la suprastanza communal sin proposta dalla cumission da turissem renvieu la protesta per mauns dil cantun Grischun ed ha decidiu da presentar la damonda da credit alla radunonza communal.

Consideraziuns

- 1) Pli baul mava la ruta da bike naven da Tersnaus, Vrin, Lumbrein, Degen, Peiden e puspei anavos a Tersnaus, il liug d'origin da Nino Schurter. Divers megliuraments ein ils davos onns vegni fatgs sin quels tschancuns. Sulettamein dad Uors si Tersnaus va la ruta aunc sur via catramada. En in'empresa varianta era ei planisau dad ir naven dad Peiden Bogn alla cuorta tras igl uaul tochen si Tersnaus, quei han denton ils uffecis d'ual e schurmetg dalla natira buca lubiu.
- 2) Cun quels uffecis han ins saviu secunvegnir da menar la ruta tochen a Planezzas, Uors sper la via cantunala en e silsuenter naven da Planezzas en stortas siado a Tersnaus, quei ch'ei ord vesta da velocipedists ina ruta attractiva.
- 3) Quella varianta han ils uffecis da catscha, d'ual e dalla natira signalisau ch'ella sappi vegnir lubida. Ina studia dil cussegliader d'ambient, Erwin Monn dat medemamein glisch verda.
- 4) La schanza da scaffir ina ruta da bike che porta il num d'in campiun mundial che deriva dalla Lumnezia ei unica ed ei fuss donn da buca nezegiar ella. Sill'entira ruta eis ei previu da tschentiar craps ni tablas cun indicaziuns davart la carriera da Nino Schurter.
- 5) Lumnezia Turissem ha confirmau da vuler sustener il project cun ina contribuziun finanziaria da CHF 47'200.

Discussiun

Robert Derungs dad Uors revegn era en num dils convischins dad Uors, che vevan inoltrau la protesta, a sia proposta da menar il trapass dalla ruta dad ir cun velo denter Uors/Planezzas tochen a Bargius perliung dalla via ch'ei gia existenta enstagl dad untgir cun ella rodund 50 meters pli ensi. L'anteriura vischnaunca Suraua vevì giu fatg la planisaziun locala naven dalla val da Tersnaus tochen a Peiden.

Che Nino Schurter mereti ina tala honoraziun stetti buca en discussiun. Denton la senda ch'ei planisada meini mo ca. 50 meters sper quella via ch'ei gia avon maun. Plinavon meini la senda planisada viado en ina paliu, quei che vegni a procurar per grondas summas da daners e lavurs da manteniment.

La via ei planisada cun 80 cm tochen 120 cm ladezia. Da cruschar cun velos ni da menar il traffic plaun sin quellas vias ei buca pusseivel. Quei vul gir ch'ei vegn tec a tec untgiu ora silla scarpa e donnegiau quella.

Robert Derungs fa la proposta da midar il project aschia che la ruta da bike meina naven dad Uors Planezzas, suenter il prau ora sco la via existenta va, tochen a Bargius sco quei ch'ei era vegniu fatg ella planisaziun locala da Suraua, suenter la pastira ora e suenter il vau che vegn si ella via cantunala. Quei tschancun stuess mo pli vegnir signalisau e forsa tschentau entuorn in tec las seivs.

Quei che pertucca la protesta dils 4 d'ost 2021 hagi el suenter haver intervegniu tier la canzlia sulettamein survegniu ils 25 d'october 2021 in mail che la suprastanza hagi renvieu quella.

Il schef dil departament communal per turissem, Curdin Capeder replica. Ina senda da velo ch'ei numnada suenter Nino Schurter sto esser attractiva cun ina certa pendenza, cun empau segls e ragischs e buca memia neidia. Ina tala senda sto mussar ina certa grevezia tecnica. Igl ei denton tuttavia buca l'idea che mo profis sapien far diever da quella.

La protesta ei buca liquidada cun in mail. La canzlia communal sa prender suenter quei cun in scriver uffical.

Mario Derungs-Tanno da Vella sa sustener il project sco tal, ei denton era dil meini da Robert Derungs. Lez seigi dil fatg e sappi da tgei ch'el discuora.

Elmar Collenberg da Lumbrein manegia che ton ord vesta turistica sco era ord vesta dall'uniun da commerci stopi la schanza da porscher ina senda cun quei renomau num vegnir nezegiada.

Carlo Casanova da Vella ei dil meini ch'aschia ina schanza detti ei mai pli. Sch'ins fa ina tala senda sto ella esser in tec attractiva. Quels che han luvrau ora quei project han segir era studegiu enzatgei ed enconuschan era la situaziun el liug. El sustegn la proposta dalla suprastanza.

Conclus

Per la proposta dalla suprastanza communal ein 23 votantas e votants. Per la proposta da Robert Derungs, Uors ein 8 votantas e votants.

La radunonza communal decide pia da suandar vinavon il project tenor proposta dalla surpastanza communal. Cun gronda maioritad conceda ella il credit da CHF 300'000.

9. Varia

Il president communal, Daniel Solèr informescha davart projects previ:

- a) Optimaziun dalla deviazion dall'aua ch'igl Uffeci da construcziun bassa dil cantun Grischun planisescha ad Uresa denter ils vischinadis da Vignogn e Lumbrein.
- b) In emprem sboz dalla planisaziun locala ei avon maun. Igl onn current ein ils possessurs da terren vegni informai davart l'exxonaziun previda e la mobilisaziun da parcelas da baghegiar. Igl effect ei staus, ch'igl ei vegniu baghegiu dabia igl onn vargau.
- c) Project da sanaziun dalla punt da Surcasti durent la stad 2022. Igl ei previu da menar durent il temps da lavur in'untgida sur la via veglia. Per quei intent vegn quella megljurada entras il cantun cun investiziuns da rodund CHF 200'000.
- d) La vischnaunca Lumnezia ha ensem cun dr. Mario Venzin installau sil parcadi dallas pendicularas a Pellas, Vella in container per possibilitar da far tests da corona.

Els menaschis d'ustria lai la vischnaunca far regularmein controllas che las reglas da cumportament encunter corona vegnien risguardadas.

Il Marcau Daniev ed igl apero da Daniev ein vegni annullai per motiv dalla pandemia. Las scolas da Lumenzia ein stadas in temps hotspot d'infecziuns, quei che para ussa dad esser surmontau.

- e) Tscherna da personal per l'administraziun communal:

Sin duas publicaziuns per la piazza da canzlist communal ha ei dau neginas annunzias. Il fevver 2022 vegn la piazza publicada danovamein. Per la piazza da menader digl uffeci da baghegiar ha ei dau duas annunzias. Ina persona ei vegnida elegida, il num astga per motivs persunals aunc buca vegnir tradius.

Dus collaboratur dall'administraziun communal vegnan pensiunai miez digl onn 2022, quei ein il canzlist e menader digl uffeci da baghegiar, Marcus Cavegn e la secretaria digl uffeci da baghegiar, Leonora Blumenthal. La collaboratura Flurina Demont ha visau la piazza sin fin fevver 2022. Per cuvierer silmeins ina part da quels pensums han saviu vegnir pladidas duas collaboraturas: Lenia Collenberg, che siara giu igl emprendissadi mercantil tier la vischnaunca Lumnezia il fenadur 2022 e Patricia Giger, oriunda da Mustér, che ha giu fatg igl emprendissadi tier la canzlia communal da Mustér.

- f) A Vignogn ha giu liug la reavertura dalla stizun dil vitg cun in niev concept. Da niev senumna ella ussa "Stizun Lumnezia".
- g) Robert Albin da Tersnaus damonda sch'ei fussi buca pusseivel ch'ils convischins da Suraua savessien era far diever dil traffic public, che vegn purschius gratuitamein duront ils meins d'unviern, senza stuer ir sin canzlia per bigliets gratuits. Per Lumnezia-su funcziuneschi quei era senza problem.

Curdin Capeder dat sclariment: Il motiv che quei ei actualmein aschia ei, che la posta da Glion a Suraua va suenter vinavon a Val s. Pieder e la vischnaunca da Val porscha buca il traffic public gratuit sur unviern. Tuttina vegn l'administraziun communal a sclarir sch'ei dat ina pusseivladad da midar quei proceder.

- h) Robert Derungs dad Uors damonda sch'ei fussi pusseivel da tschentiar sper la fermada da posta a s.Catrina ina cazzola, che funcziunescha cun energia solara. Il medem sper il spartavias da Camuns, leu ha ei ni suosta ni cazzola per la glieud che spetga silla posta. Era quella damonda vegn prida encunter e sclarida dall'administraziun communal.
- i) Ei vegn buca pli giavischau il plaid ed il president communal, Daniel Solèr siara la radunonza.

Ei engrazia a convischinas e convischins per la participaziun alla radunonza communal pil sustegn e la confidanza demussada e giavischa buna sanadad bialas fiastas da Nadal e tut bien pigl onn vegnent.

7144 Vella, ils 17 da december 2021

Il president:

L'actuara substituta:

Daniel Solèr

Silvana Caviezel